

Ieltsinen aginduen legezkotasuna aztertzen hasi da Errusiako Auzitegi Konstituzionala

Presioei amore emanda, dimisioa aurkeztu zuen atzo Justizia ministroak

Errusiako Auzitegi Konstituzionalak atzo ekin zion Boris Ieltsinek larunbatean agindu zuen «gobernatzeko erregimen bereziaren» konstituzionaltasuna aztertzeari. Bitartean, kalean eta batipat indar armatuetan tentsioa da nagusi eta epe laburrerako ez da barealdirik iragartzen.

JONE LARRAÑAGA / DONOSTIA

Vitali Zorkin buru zela bildu zen atzo Errusiako Auzitegi Konstituzionala asteburuan Ieltsinek agindutako neurrien legezkotasuna aztertzeko. Ordu-rako baina, Zorkinek emana zuen Kremlinako buruaren jarreraren aurkako iritzia. Izan ere, larunbatean bertan «estatu kolpe saioa» izan zela iritzi baitzion Ieltsinen jarrerari.

Auzitegi Konstituzionaleko buruak dekretuen testuak artean bere esku ez zituela egin zituen adierazpenok. Horregatik, Parlamentuaren eta exekutiboaren aurrez aurreko lehian arbitro gisa aritzeko Zorkinek duen gaitasuna ezbaian jarri dute Auzitegi Konstituzionaleko Parlamentuko zenbait kidek.

Errusiako Lehendakaritzak ere partzialtasuna eta etika falta egotzi zion atzo Zorkini. «Hasieratik, bi aldeetarik bat babestu zuen Auzitegi Konstituzionaleko lehendakariak, eta bere inpartzialtasuna ezbaian jarri du dudarik gabe», adierazi zuen atzo Viatskxov Kostikov lehendakariaren bozeramaileak ohar ofizialean, larunbatean agindutako dekretua herriak «ulertu egin» duela gehitu aurretik.

Dekretu honen bitartez, «gobernatzeko erregimen berezia» agindu zuen Ieltsinek. Kongresuak eta Parlamentuak «euren balio juridikoa galtzen dute lehendakariaren aginduta eta Gobernuaren ebazpenak balio-gabetzeko denean», harik eta hauteskundeak egin artean.

Ieltsinek gainera, apirilaren 25ean erregimen presidentzialista eta parlamentarioaren artean aukeratzeko erreferenduma egingo dela iragarri zuen. Herriak erabaki behar duela argudiatuta, galdeketa horretan konstituzio berri bat ere proposatuko dute.

JUSTIZIA MINISTROAK DIMITU Politikarien aurkako presioak ere gori-gorian daude, eta Auzitegi Konstituzionalak hala eraginda dimisioa aurkeztu du, itxura batean, Nikolai Fiodorov Errusiako Justizia ministroak.

Giro politikoak eta herrian bizi

Pavel Gratxov Defentsa ministroak Armada urduritzen hasia dela ohartarazi du.

ASSOCIATED PRESS

den enfrontamendu honek islada zuzena dute indar armatuetan ere. Tentsioa eta zatiketa gero eta nabariagoak dira bertan, eta gerra zibilaren aukera, oraindik etorkizun hurbilean baztertu ezinezko hipotesia da beraz.

Defentsa, Segurtasun eta Barne ministroek ez dute oraindik lehendakariaren alde edo Parlamentuaren alde dauden argi azaldu. Hala ere, Pavel Gratxov Defentsa arduradunak Armadako tentsioa larri gora egiten ari

zela ohartarazi zuen. «Kontrol seguru baten pean jarraitzen duen erakunde bakarra Armada da, eta horrexegatik ari dira politiko zenbat indar armatuak barrutik lehertarazteko saiotan», argitu zuen Gratxovek.

PUNUZ PUNTU

Jarrerak bipolarizazioaren bidean

Boris Ieltsin Errusiako lehendakariak hartutako neurriak direla medio, botereek jarrera desberdinak hartu dituzte:

- **GOBERNUA:** Viktor Txernomirdin lehen ministroa buru dela, Ieltsinek iragarritako neurriekin bat egin du Gobernuak. Parlamentuaren konfidantzazko lehen ministroa Ieltsinekin aliatu da.
- **LEGE BILTZARRA:** Azkenengo kongresuan erabaki bezala —Ieltsinek Legebiltzarra desgiteko mugimendua eginez gero lehendakaria kargutik kenduko zuen— Ieltsinen dimisioa exigitzen du. Ruslan Khazbulatov Legebiltzarreko lehendakariak ez du etsiko Ieltsinen dimisioa lortu arte, berarekin akordio bat iritsi ezean.
- **AUZITEGI KONSTITUZIONALA:** Ieltsinen neurriak konstituzionalak diren epaituko du.

Vitali Zorkin auzitegiaren lehendakariak bere iritzia aurretik eman du, eta ez dirudi erabakian epaia emateko egokiena bera denik.

- **ARMADA:** Orain arte «neutral» egon da, baina Pavel Gratxov Defentsa ministroak ohartarazi duen moduan, urduritasuna eta zatiketa handiagoa da denbora aurrera joan ahala.
- **ERREPUBLIKAK:** Errusiako Federazioko errepublika eta lurralde autonomoek botereen arteko borroka aprobetxatu nahi izan dute autonomia gehiago exigitzeko. Hauetan, Ieltsinek izendatutako administrazio buruak lehendakariarekin daude, bozketa zuzenez hautatutako sobiet probintzialak Legebiltzarrekin dauden bitartean.

EEBB, Europa eta Japonia Ieltsinen alde

DONOSTIA

Boris Ieltsinek Errusiako Legebiltzarra eta Kongresua desgiteko eta «gobernatzeko sistema berezia» ezarri ostean, Estatu Batuek, Europak eta Japoniak Errusiako lehendakariaren neurriekin bat egin dute. Ieltsinen aldeko komunikatuak bata bestearen atzetik igorri zituzten munduko lehen potentziek. EEBBek lehendakari errusiarraren neurriak ezagutu ziren egun berean adierazi zuten Ieltsinenganako elkartasuna: «Era demokratikoan hautatutako buruzagi nazional bati karra den unetik gure laguntza dauka, bere Gobernuak eta bere erreforma guztiek izango duten moduan» azaldu zuen Bill Clinton Estatu Batuetako lehendakariak. Japoniak ere modu bereko komunikatua egin zuen: «Japoniak beti egin du Ieltsinen ekonomi erreforma guztiekin bat eta erreforma horiek aurrera egingo dutela espero dugu».

Frantziak Roland Dumas Atzerri ministroaren ahotan agertu zuen lehendakari errusiarrarenganako elkartasuna eta adierazi zuen «orain, inoiz baino gehiago gure elkartasuna eta laguntza» behar dituela.

Alemaniak Ieltsinen alde egiteaz gain, mendebaldeko potentziak kritikatu zituen «Ieltsinen erreforma programak behar zen unean ez ba besteagatik».

Gorbatxov agintera itzultzeko prest legoke egoera okertuz gero

ERROMA

Errusiako egoerak okerrera egin eta herriak hala eskatuko balio, berriz ere agintera itzultzeko prest legoke Mikhail Gorbatxov Sobiet Batasun ohiko azken lehendakari izandakoa. «Gertakariak okertu egiten badira eta herriarren nahia Gorbatxovek dena utzi eta Errusiako arazoak aurre egin diezaien bada, nire betebeharrei eusteko prest egongo naiz», adierazi zuen igandean Italiako GR1 irrati kateari eskainitako elkarrizketan.

Era berean, Boris Ieltsinen larunbatean hartutako erabakien aurkako jarrera ere agertu zion irrati kateari. «Herria aurrez aurre borrokatzea baino ez dute bultzatzen Konstituzioaren kontrako neurriak. Akats politiko handia da dudarik gabe», gehitu zuen SESBeko lehendakari izandakoa.